

Suojavyöhyke kannattaa

opas uusmaalaisille
viljelijöille

Suojavyöhyke kannattaa

Joukko uusmaalaisia viljelijöitä on perustanut suojavyöhykkeitä järvien, jokien ja valtaojien varsille suojellakseen vesiluontoa ja helpottaakseen peltajensa viljelyä.

Suojavyöhykkeiden perustamiseksi viljelijät ovat solmineet erityistukisopimuksia, jotka kuuluvat maatalouden ympäristötukijärjestelmään.

Tässä esitteessä kymmenen viljelijää kertoo kokemuksistaan suojavyöhykkeiden perustamisesta ja hoidosta. Lisäksi he esittelevät, miten vesiensuojelu voidaan ottaa huomioon käytännön viljelyssä.

Kokemukset rohkaisevat – perustaisitko sinäkin?

Viljelijöiden kokemukset suojavyöhykkeistä ovat hyviä. Perustajat toivovat niiden rohkaisevan myös muita rantapeltajien viljelijöitä.

Suojavyöhykkeitä tarvitaan lisää. Uudellamaalla suojavyöhykkeitä on perustettu vuodesta 1996 lähtien runsaat 60 kilometriä. Mitä useampi vyöhyke on peräkkäin, sitä tehokkaammin järviä, jokia ja Itämerä voidaan suojella rehevöitymiseltä. Perustaisitko sinäkin nyt suojavyöhykkeen?

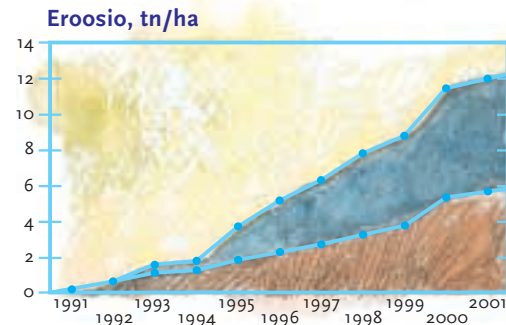
Teho todettu tutkimuksin

Suojavyöhykkeet vähentävät selvästi maan pintaa pitkin valuvan veden mukana kulkeutuvia ravinteita ja maata, jotka muuten olisivat vaarassa joutua pelloilta vesistöön. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) kokeiden mukaan suojavyöhykkeisiin sitoutuu vähintään puolet pintavalunnan tyyppistä ja 40 prosenttia fosforista.

Suojavyöhykkeen niitto ja kasvijätteen poiskorjuu on tärkeää. MTT:n kokeissa todettiin, että niittämättä jätetyltä vyöhykkeeltä lähtee veden mukana enemmän liuenut fosforia kuin hoidetulta.

Suojavyöhykkeeltä maksetaan erityistukea enintään noin 450 euroa hehtaarilta. Tämän lisäksi suojavyöhykkeelle voi saada muita tukia, jolloin kokonaistuki on enimmillään yhteensä noin 680 euroa hehtaarilta vuodessa.

ei suojavyöhykettä
suojavyöhyke

Suojavyöhyke on tehokas. Kymmenessä vuodessa maa-aineksen huuhtoutuminen valumaveden mukana väheni puoleen verrattuna ilman suojavyöhykettä viljeltyyn kevätviljapelttoon. (Tutkija Jaana Uusi-Kämpä, MTT, Jokioinen)

Suunnittelu ja haku helppoa

Suojavyöhykesopimus solmitaan viideksi tai kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Viljelijä tekee maatalouden ympäristötukijärjestelmään kuuluvan erityistukisopimuksen, minkä jälkeen hän saa vuosittain selvää rahaa suojavyöhykkeen hoidosta ja tulonmenetyksestä.

Suojavyöhykesuunnitelman ja -laskelman voi tehdä itse, kuten moni viljelijä onkin tehnyt. Ohjeita saa myös kunnan maataloussihteeriltä tai Uudenmaan ympäristökeskuksen internet-sivuilta. Suunnitelman voi myös teettää omalla tutulla neuvojalla.

Pukkilassa Seppo Alanderia suojavyöhykkeen perustamiseen kannusti myös maiseman säilyttäminen avoimena. Kun tila luopui karjasta, rannat olivat vaarassa pensoittua. Alanderit halusivat myös parantaa sorsien pesimismahdollisuuksia ja jättää pienen kuusikon kyyhkysten reviiriksi.

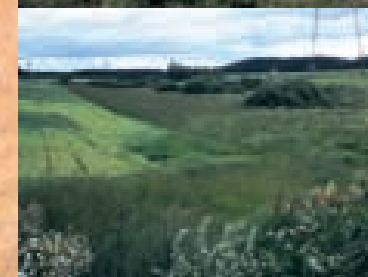
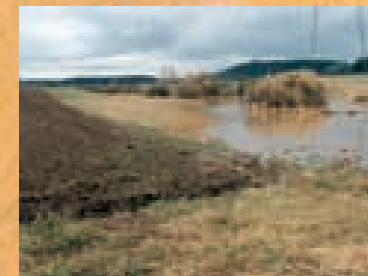
Pienikin vietto ohjaa vettä ja ravinteikasta maata kohti alavampaa paikkaa. Rannan ja pellon väliin jätetty suojavyöhyke pysäyttää maan aineksen matkan jokeen.

Nurmijärven Palojoella suojavyöhyke on jätetty paikoitellen leveäksi, jotta keväiset tulvavedet eivät yltäisi kynnöspellolle.

Nurmijärveläisen Kari Nurmentauksen jokeen päin viettävä pelto sijaitsee Vantaanjoen varrella Hämeenlinnan moottoritien vieressä. Suojavyöhykkeen perustamisella hän toivoo myös vahvistavansa myönteistä mielikuvaa maaseudusta.

Missä suojavyöhykkeitä tarvitaan?

Suojavyöhykkeiksi sopivia paikkoja voi katsoa esimerkiksi suojavyöhykkeiden yleissuunnitelmista, joita on tehty suurimmalle osalle Uudenmaan vesistöalueista.

Vesistöön tai valtaojaan viettävillä pelloilla

Nurmijärvellä Pekka Laakso perusti Koiransuolenojan varrelle suojavyöhykkeet neljälle erilliselle peltolohkolle. Kolme jyrkästi jokeen viettävää lohkoa Laakso jätti kokonaan suojavyöhykkeiksi. Neljännen, loivemman peltolohkon reunassa polveilee 15 metriä leveä suojavyöhyke.

Suojavyöhykkeeksi voi rajata pellontaitteen alapuolisen osan, kuten Mikko Kulmala on tehnyt Vantaanjoen varrella Riipilässä. Vyöhykkeen leveys vaihtelee 15:sta 30 metriin taitteen leveyden mukaan.

Palojoella Teuvo Laakso kiinnitti suojavyöhykkeen rajauksessa

Puita ja pensaita istuttamalla voidaan tukea herkästi sortuvia maita, kuten vedenvirtauksen kuluttamia joentörmän ulkokaarteita tai raskaiden koneiden tiivistämiä maita. Jokiluiskan hoidon voi sisällyttää suojavyöhykesopimukseen.

huomiota pellon helppoon viljelyyn ja maiseman kauneuteen. Palojoki kiemurtelee peltoaukeiden halki ja rannat ovat viettävät. Laakson mailla kaltevuus on paikoin jopa kymmenen prosenttia. Laakso perustikin kilometrin matkalle vaihtelevan levyisen suojavyöhykkeen.

Tulva-alttiilla rantapelloilla

Märät ja toistuvasti tulvan alle jäävät rantapellot sopivat hyvin suojavyöhykkeiksi. Tulvat koettelevat rantapelloja eri vuodenaikoina, viime vuosina myös talvisin.

Sortumaherkillä ja vaikeasti viljeltävillä joenrannoilla

Harri Laine Pornaisista on perustanut suojavyöhykkeen vaikeasti viljeltävälle pellolle Mustiojen varrelle paikkaan, joka kumpuilee reippaasti. Viettävä ranta sortuisi herkästi ilman pysyvää kasvipeitettä.

Pohjavesialueilla

Myös pohjavesialueilla sijaitseville pelloille on suositeltavaa perustaa suojavyöhykkeitä. Näin pohjaveteen ei joudu lannoiteperäisiä ravinteita eikä kasvinsojeluaineita.

Siuntiolaiset Carl-Erik ja Tea Wikström viljelevät Tjusträsk-järveen ja Siuntionjokeen rajoittuvia pelloja. Pellot viettävät vesistöön, ja osalle nousee keväisin tulva. Lisäksi osa pelloista sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella.

Perustaessaan suojavyöhykkeitä Wikströmit toteuttivat viljelynsä kantavaa ajatusta: ”ympäristöä ja laatua meille ja tuleville sukupolville”.

Suojavyöhykkeen perustaminen

Heinäkasvillisuutta suojavyöhykkeelle

Suojavyöhykettä perustettaessa lähtötilanne vaihtelee. Tavoitteena on kuitenkin vakiinnuttaa suojavyöhykkeelle pitkäaikainen heinäkasvusto.

Kun rantapellot ovat jo valmiiksi viherkesantona tai nurmena, riittää että suojavyöhykkeen leveys tarkistetaan vähintään 15 metriksi.

Pukkilalaisen Seppo Alanderin suojavyöhyke on ollut aiemmin lehmien laitumena. Perustamisvuonna nurmea tarvitsi paikata vain vähän lehmien jäljiltä.

Moni perustaa suojavyöhykkeensä alusta pitäen. Tällöin heinänsiemen voidaan kylvää suojaviljaan, tai vyöhykkeelle kylvetään suoraan nurmensiemenseos.

Suojaviljamenetelmän etuna on viljelijälle joustava siirtymä. Ennen suojavyöhykesopimuskauden alkua tulevalta suojavyöhykkeeltä saadaan vielä satoa ja

samalla heinä kasvaa hyvin suojaviljan joukossa.

Tästä on kokemusta vantaalaisella Mikko Kulmalalla. Hän toteaa, että puinnin jälkeen suojavyöhykkeen peitti rikkaruohoton heinäkasvillisuus.

Nurmijärveläinen Kari Nurmentaus puolestaan kylvi keväällä timotei- ja nurminataseoksen äestettyyn peltoon Vantaanjoen varteen. Koska Nurmentaus halusi parantaa riistan elinoloja, hän kylvi heinien joukkoon rehukaalin siementä. Syksyllä rehukaali maittoi jäniksille ja hirville.

Puita ja pensaita suojavyöhykkeille

Suojavyöhykkeelle voi istuttaa myös puita ja pensaita korosta-

Vantaan kaupungin Katrinebergin kartanon suojavyöhyke on osa Vantaanjoen maisemaa. Perustamisvaiheessa opittiin, että tulevan suojavyöhykkeen pohja pitää tasoittaa koko leveydeltä, jotta vanhat pien-tareet, kivet ja kuopat eivät häiritse alueen hoitoa.

maan joen reittiä. Ne kannattaa laittaa pieniin ryhmiin, jotta maisema säilyy avoimena.

Katrinebergin kartanoympäristöön Vantaanjoella on istutettu tervaleppää, kynäjalavaa, koivua, pihlajaa, vaahteraa, mustuvapajua ja herukoita.

Puiden ja pensaiden hoito on hyvä suunnitella jo suojavyöhykettä perustettaessa. Tavoitteena on helppo, koneellinen hoito. Tämä onnistuu, kun jo alun alkaen koneiden työlevyydet otetaan huomioon, puut istutetaan tarpeeksi kauas toisistaan ja taimet merkitään pitkällä tukiseipäillä. Pienet puut kannattaa suojata rungonsuojilla, jotka varjelevat niitä niittokonevaurioilta, myyriltä ja jäniksiltä.

Harri Laine perusti Pornaisissa suojavyöhykkeen Mustijoen rantapellolle, joka aiemmin oli ollut Cap-kesantona tai nurmella. Tälle hankalasti viljeltävälle lohkolle kasvipeitteisyys sopii erityisen hyvin, sillä ranta pyrkii sortumaan jokeen. Suojavyöhykkeen perustamisella Laine jatkoi linjallaan, jossa viljelytekniiset syyt yhdistyvät vesien-suojeluun.

Suojavyöhykkeen hoito

Suojavyöhykettä hoidetaan niittämällä se vuosittain. Näin rikkakasvit eivät pääse leviämään liiaksi eikä vyöhyke pensoitu.

Niittojäte korjataan pois. Tällöin maativasta kasveista ei pääse ravinteita maaperään eikä vesistöön. Kun maa vähitellen köyhtyy, suojavyöhykkeen kasvilajisto rikastuu monipuolistumalla.

Niittojätteen saa käyttää hyödyksi rehuna joko omalla tilalla tai muualla. Sen voi myös kompostoida tai syöttää riistaeläimille.

Niitto ja paalaus

Käytäntö on osoittanut, että suojavyöhykkeiden niitto ja heinäkorjuu voidaan hoitaa monella toimivalla tavalla. Useimmat suojavyöhykkeet niitetään niittokoneella. Monella tilalla heinä korjataan pyöröpaalajalla. Se on tehokasta ja nopeaa, sillä heinä voidaan paalata kuivana tai märkinä.

Seppo Alander tekee tottuneesti heinää vaikeissa oloissa. Hänen täytyy niittää kumpuilevaa suojavyöhykettä traktorilla ylhäältä alaspäin, sillä Virenojan rinne on jyrkkä.

Niittojätteen Alander kerää kuivumaan suojavyöhykkeen tasaisille kohdille. Hankalimmilta kohdilta emäntä haravoi heinät alarinteeseen. Kun heinät ovat kuivia, Alander paalaa ne pyöröpaaleiksi lähitilalta lainatulla koneella.

Niitto, kompostointi ja peltoon kyntö

Suojavyöhykkeiden niittojäte voidaan myös kompostoida ja kyntää myöhemmin peltoon.

Näin tekee Pornaisissa Harri Laine, joka haravoi heinät vanhalla heinäharavalla karholle. Tästä hän puskee ne tiiviiseen kasaan vanhalla heinähännällä ja kuljettaa sillä heinät kompostiin.

Laine kompostoi niittojätettä vuoden, minkä jälkeen hän levittää sen peltoon. ”Jos niittojätteen ei olisi rikkakasveja, voisin levittää sen peltoon heti”, Laine tuumaa.

Korjuu niittosilppurilla

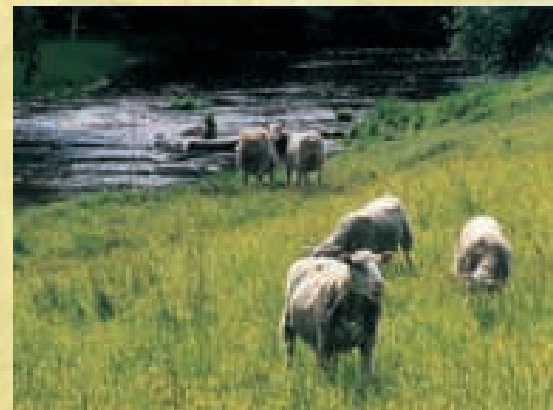
Loivilla suojavyöhykkeillä niitto sujuu hyvin niittosilppurilla.

Niittojäte joudutaan puhaltamaan perävaunuun ja ajamaan pois suojavyöhykkeeltä. Käytäntö on osoittanut, että heinäsilppua tulee niin paljon, ettei sitä voida kyntää suojavyöhykkeen viereiseen pellon osaan, vaan niittojäte täytyy levittää isommalle alalle.

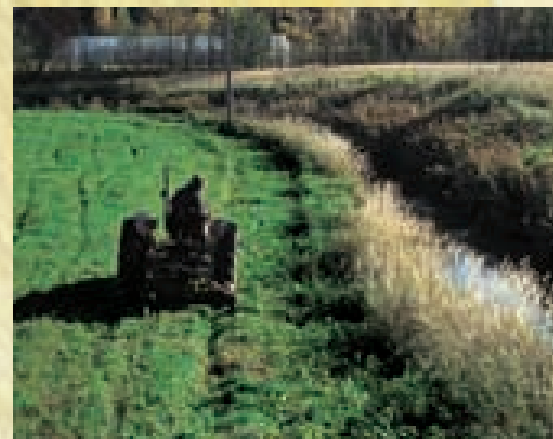
Niittosilppurilla korjattu heinä sopii mainiosti karjalle tuorerehuksi.

Laiduntaminen

Suojavyöhykettä saa hoitaa myös laiduntamalla. Tällöin pitää huolehtia, että eläimet ovat syöneet heinän tarpeeksi matalaksi syksyyn mennessä. Maanpinta ei kuitenkaan saa rikkoutua, jotta vesistöön ei huuhtoutuisi maata ja ravinteita. Eläimille ei saa tuoda suojavyöhykkeelle lisärehua.

*Lampaat sopivat hyvin laidunta-
maan suojavöhykettä.*

*Rantatädyke, hopeahanhikki, ojakärsämö ja harakankello olivat kotiutuneet 40 muun kasvilajin joukossa nurmijärveläisen Pekka Laakson rantapellolle, kun suoja-
vyöhykkeen perustamisesta oli kulunut kolme vuotta. Tätä ennen alue oli monta vuotta heinällä.*

*Siuntiossa Wikströmit niittävät suojavaiohykkeen kesä-heinäkuun vaihteessa. Heinät pöyhitään useaan kertaan ja paalataan pienpaaleiksi. Paalien kuivaus viimeistellään lato-
kuivurissa.*

Niiton ajankohta vaihtelee tiloittain

Suojaiohykkeet niitetään tiloilla eri aikaan. Useimmat niittävät ja korjaavat heinät elokuun alkuun mennessä, jolloin rikkakasvien siemenet eivät ehdi kypsyä ja suojavaiohykkeen kasvillisuus säilyy hyvälaatuisena.

Suojaiohykkeen niitossa on hyvä ottaa huomioon eläinten tarpeet. Liian aikaista niittoa on vältettävä, jotta lintujen pesintä ei vaarantuisi. Jos syksyllä jätetään pitkähkö sänki, vyoiohyke tarjoaa suojaa ja ruokaa eläimille myös kylmänä vuodenaikana.

Moni tila tekee suojavaiohykkeeltä kuivaheinää normaaliin heinäntekoaikaan. Peltotiettomät suojavaiohykkeet puolestaan voidaan niittää vasta puinnin jälkeen, jolloin niittojätteen voi muokata peltoon syyskynnön yhteydessä.

Jos rikkakasvit ovat vaarassa levitä suojavaiohykkeelle, ne on syytä torjua tarpeeksi varhain. Harri Laine Pornaisista niittää vesijättömaan tuntumassa viihtyvää pujopesäketä viikatteella ennen pujon kukintaa ja varsinaista heinäkorjuuta.

Miksi perustin suojavyöhykkeen?

Suojavyöhykkeen perustamiselle on monta syytä. Monelle viljelijälle vyöhyke merkitsee enemmän kuin pelkkää vesiensuojelua. Se on muun muassa helpottanut työtä, tuonut rahaa, lisännyt luonnon monimuotoisuutta ja kaunistanut maisemaa.

”Viljelyn helpottuminen ja vesiensuojelu kulkevat käsi kädessä, kun hankalat ja vetiset pellonosat jäävät pois viljelystä. Suojavyöhyke on lisännyt päistetilaa, ja kasteluvettä on helpompi hakea rannasta”, Teuvo Laakso Nurmijärveltä summaa kokemuksensa.

Jo ennen suojavyöhykkeen perustamista Laakson rantapellot olivat viherkesannolla. Nyt isäntä laskee saavansa samoista alueista paremman tuen, ja myös niittojätteen poiskorjuusta maksetaan hänen mielestään käypä korvaus.

Harri Laine Pornaisista perusti suojavyöhykkeen saadakseen ennen kaikkea helpotusta viljelyyn. Hän kertoo, että jyrkässä rinteessä sijaitsevan suojavyöhykkeen hoito on työlästä tilan vanhoilla koneilla ja työkustannukset suuremmat kuin nurmella tai viljalla. Vaikeuksista huolimatta vyöhykkeen hoito kannattaa: ”Loh-

kolta saa paremman katetuoton kuin millään viljelykasvilla.”

Toiseksi tärkeimpiä perustamissyitä Laineelle olivat luonnon monimuotoisuuden edistäminen, maiseman kauneus ja vesiensuojelu.

Huoli ympäristön tilasta motivoi nurmijärveläisen Kari Nurmentauksen edistämään vesiensuojelua, sillä hänen mökkinsä sijaitsee sinilevien vaivaamalla Suomenlahdella. Nurmentaus halusi perustaa suojavyöhykkeen myös siksi, että se voidaan laskea mukaan peltujen talviaikaiseen kasvipeitteisyysvaatimukseen.

Seppo Alanderin tilalta Pukkilassa avautuu huikaisevan kaunis näkymä Virenojan laaksoon. Maisemaa hoitivat naudat yli toistasataa vuotta. Karjanpidon loputtua jyrkät rannat perustettiin suojavyöhykkeiksi. Päätöstä motivoi taloudellinen tuki.

”Aluetta ei tulisi hoidettua, jos ei saisi korvausta”, isäntä perustelee.

”Suojavyöhyke on usein hyvää viljelymaata, mutta toisaalta yleensä vain pieni osa tilan kaikesta peltoalasta. Mahdollinen voitto tai tappio ei ole näin kovin suuri tilan kokonaistaloudessa. Pikemminkin

voitto voidaan mitata muulla tavoin”, pohtivat siuntiolaiset Carl-Erik ja Tea Wikström.

Wikströmit kokevat, että suojavaikkeen perustamisella he osaltaan luovat myönteistä kuvaa maatalouden vesien- ja ympäristönsuojelusta. ”Voimme melko pienillä viljelytavan muutoksilla parantaa selvästi ympäristön tilaa. Vesien suojelun ohella suojavaikheet lisäävät luonnon monimuotoisuutta. Siksi suojavaikkeiden perustaminen tuntuu oikealta.”

Jos naapurit perustavat yhdessä suojavaikkeitä, niitä voisi hoitaa se viljelijä, jolla on sopivat koneet. Toinen kätevä tapa selvittää suojavaikkeiden hoidosta on etsiä kohtuuhintainen urakoitsija.

Miksi en ole perustanut?

Uudellamaalla on perustettu vähemmän suojavaikkeitä kuin muualla Suomessa. Perustamatta jättämisellekin on monta syytä.

Uusmaalaiset viljelijät ovat muun muassa pitäneet suojavaikkeiden hoitoa hankalana. Useat ovat todenneet, että rationalisoinnin puristuksessa tai osaviljelijänä ylimääräiselle työlle ei riitä tekijöitä. Moni valittaa lisäksi, että hoito ei onnistu, koska koneita ei ole tai ne ovat liian vanhoja.

Hoitoehdotkaan eivät aina osu kohdalleen tai eivät muuten miellytä. Jotkut arvelevat, että voisivat perustaa vaikeiden, jos sitä ei tarvitsisi hoitaa kuin joka toinen vuosi.

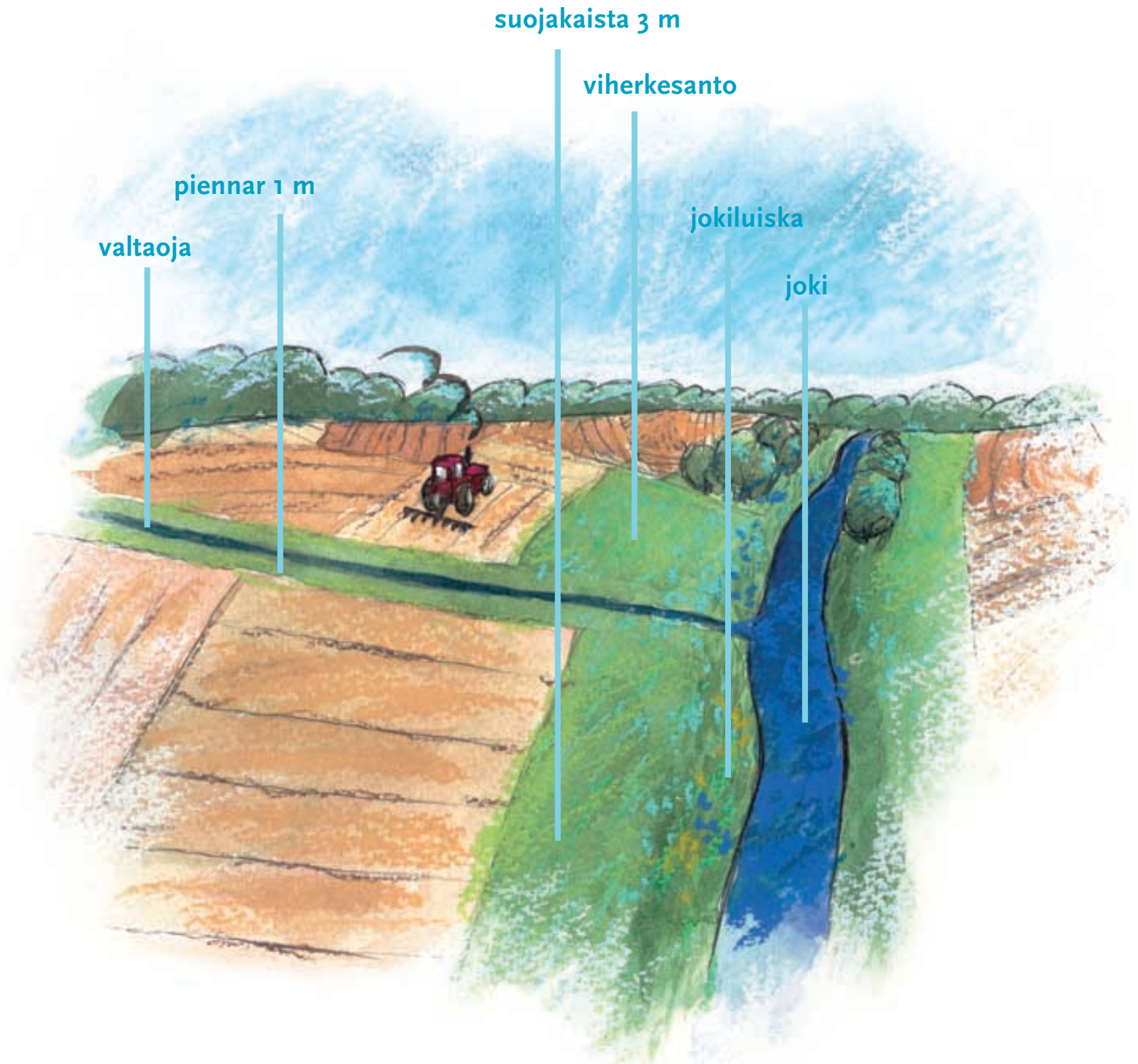
Uudellamaalla on paljon vuokrapeltoja. Pellot vuokrataan monesti alle viideksi vuodeksi, jolloin vuokrasopimuksen lyhyys estää suojavaikkeen perustamisen.

On muitakin tapoja edistää vesiensuojelua

Nurmijärveläisen Timo Hellmanin mielestä ravinnepestöihin voi oleellisesti vaikuttaa jo ennen kuin niitä on edes syntynyt. Hellman korostaa, että hän pyrkii ravinteiden käytössä mahdollisimman tehokkaaseen hyötysuhteeseen, mitä tilalla on arvioitu ravinnetaselaskelmien avulla. Samalla päästään myös vesiensuojelullisesti hyvään lopputulokseen. ”Viljatilallani vesiensuojelu ei ole erillinen toimi, vaan sisältyy rationaaliseen tuotantotapaan.”

Hellman tähdentää, että viljelijän on tärkeää tuntea maansa ja viljelemänsä kasvit niin teoriassa kuin käytännössäkin. ”Viljeltävän lohkon ravinnetilan tuntemisen ohella peltomaan fyysikaalisen tilan tunteminen auttaa hallitsemaan ympäristökuormitusta.”

Vähäpäästöisyyteen Hellman pyrkii muun muassa noudattamalla ympäristötuen perusehtoja: pelloilla on suojakaistat ja pientareet, ja myös typen ja fosforin käyttöä on vähennetty. Tämän lisäksi kolmannes pelloista säilytetään kasvipeitteisinä talvisin.

Hellman on myös jättänyt viherkesannoksi kokonaisen jokeen päin viettävän vuokrapellon. Hankala hiesulohko tuotti huonosti: se pouti kuivina kesinä, ja rantatasanne tulvi märkinä. Ratkaisu hyödyttää sekä vesiensuojelua että naapuriston asukkaita, jotka saavat nauttia hoidetusta viheralueesta.

Lohjalaisen luomuviljelijän Pirjo Lehmusvaaran hiehotilalla ympäris-

tö on otettu huomioon kokonaisvaltaisesti. Tilalla käytetään viljelykiertoa, mikä on parantanut maanrakennetta. Se puolestaan pitää ravinteet kasvien käytössä.

Lannankäsittelyssä ollaan huolellisia. Lietelanta ilmastoidaan ja levitetään pelloille keväisin. Lehmusvaara korostaa, että lannan välitön multaus on tärkeää. ”Kun lanta mullataan heti levityksen jälkeen, ravinteet eivät haihdu eivätkä valu sadevesien mukana ojiin. Samalla vältetään myös hajuhaitat.”

Lehmusvaaralla vältetään ravinteiden huuhtoutumista myös ojienvarsilta säilyttämällä metrinlevyiset pientareet aina ehjinä.

Vesistön läheisyydessä ravinteiden huuhtoutumista voi vähentää hyvinkin pienimuotoisesti täsmäämällä lannoitusta lohkokohdaisesti. Vantaalla Tuomas Vaherlehto aikoo jättää lannoittamisen niukaksi muutamalta koneen leveydeltä Pitkäjärven rannalla.

Vaherlehto aikoo myös kokeilla suorakylvöä, jonka on todettu parantavan maan rakennetta ja vähentävän eroosiota.

Lisätietoja suojavaikotteiden suunnittelusta ja erityistuloksista

- * kuntien maataloussihteerit
- * maaseutukeskukset
- * TE-keskuksen maaseutuosasto
- * Uudenmaan ympäristökeskus
- * www.ymparisto.fi/ympsuo/maametsa/uyk/suojavaikotte/ohje.htm

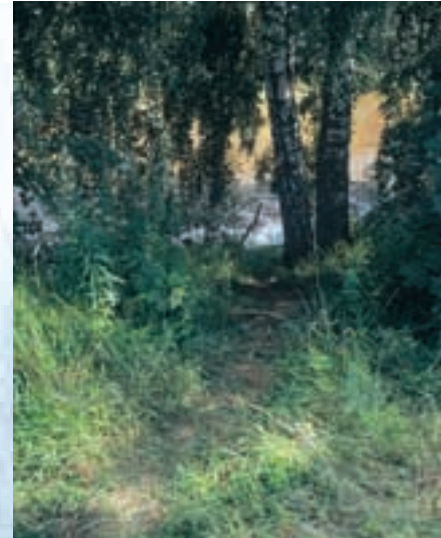
Yhteistyössä Uudenmaan viljelijöiden kanssa esitteen tekivät

* Kirsi Vilonen, haastattelut ja käsikirjoitus
Anne Kärkkäinen/Viestintä OK, toimitustyö
Miklos Gaál, ulkoasu ja piirrokset
Valokuvat: Miklos Gaál, Sirpa Penttilä,
Tero Taponen, Heli Vahtera, Kirsi Vilonen
Paino: Art-Print Oy, 2002

* Työtä ohjasivat
Kirsti Lahti ja Heli Vahtera, Vantaanjoen ja
Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry
Jaakko Holsti, Uudenmaan Maataloustuottajien Liitto
Bjarne Westerlund, Nylands svenska lantbruks-
producentförbund
Sirpa Penttilä, Uudenmaan ympäristökeskus
Esme Manns-Metso, Uudenmaan TE-keskus

* Esite on uusittu maatalouden ympäristötuen koulutus-
varoilla. Se on ajankohtaistettu versio Kestävä maatalous
Vantaanjoella -projektin Suojavaikotteet kotitutussa
jokivarsien tiloille -esitteestä, joka julkaistiin vuonna
1998 EU:n Life-ympäristörahoituksen tuella.

* Julkaisija Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry., Internet-kotisivu: www.vhvsy.fi

Mikä suojavyöhyke?

Suojavyöhyke on nurmivyöhyke, joka perustetaan pellolle järven, joen tai valtaojan varteen. Se on vähintään 15 metriä leveä. Leveys voi vaihdella paikallisen tarpeen ja viljelytekniesten seikkojen mukaan.

Suojavyöhyke säilytetään kasvipeitteisenä ympäri vuoden. Sitä ei lannoiteta, eikä sillä saa käyttää torjunta-aineita.

Suojavyöhyke niitetään vuosittain ja niittojäte korjataan pois. Niittojätteen saa käyttää hyödyksi esimerkiksi rehuna.

Suojavyöhykkeen hoidosta ja tulonmenetyksestä maksetaan korvausta.

Yhteisiä etuja viljelijälle ja luonnolle

- * Hankalasti viljeltävät ja vetiset rantapellot jäävät pois viljelykäytöstä.
- * Vesien tila paranee, kun maata, ravinteita ja kasvinsuojeluaineita joutuu vähemmän vesistöön.
- * Monimuotoisuus lisääntyy. Kasvit ja eläimet saavat lisää elintilaa vesistön ja ojien varrella.
- * Suojavyöhykkeet luovat myönteistä mielikuvaa maataloudesta.